

НАУКОВА ШКОЛА ДОКТОРА ПСИХОЛОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА ЛОЖКІНА ГЕОРГІЯ ВОЛОДИМИРОВИЧА

Наукова школа це співтовариство вчених різних статусів, компетенцій, спеціалізацій, що координують свої дослідження під керівництвом лідера. Виникнення наукової школи в конкретній галузі обумовлено тим, що розвиток наукового знання не задовольняється існуючими формальними і неформальними об'єднаннями вчених. Школа, як і наукова організація, належить до класу системних об'єктів, в якій простежуються критерії подібності між вченими за: науковою стратегією, підходом до розв'язання проблеми, кар'єрною орієнтацією, джерелом мотивації.

На кафедрі психології і педагогіки ФСП функціонує наукова школа під керівництвом доктора психологічних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України ЛОЖКІНА Георгія Володимировича, який є автором (співавтором) понад 500 наукових та навчально-методичних праць, серед них 20 книг та навчальних посібників з проблем військової, інженерної та економічної психології, конфліктології, психології спорту та психології здоров'я.

Перші наукові праці в галузі психології були пов'язані із дослідженням праці операторів радіолокаційних станцій (відбір, підготовка, тренування, діяльність в особливих (бойових) умовах). Разом із своїми учнями він концептуально обґрунтував та розробив технічні пристрої, що дозволяють моделювати діяльність операторів різного призначення (радіотелеграфісти, планшетисти, водії, оператори слідкування та супроводу).

Більш детальний і спеціальний розвиток теоретичних позицій в професійній підготовці військових спеціалістів слугував підґрунтям для виявлення соціально-психологічних проблем організації та прогнозування сумісної діяльності в екстремальних умовах. В межах цього дослідження разом із своїми послідовниками була розроблена строга наукова теорія психологічного прогнозування успішності професійної підготовки майбутніх військових спеціалістів з врахуванням можливостей людини до

саморозвитку, змін та вдосконалення як суб'єкта. В рамках представленої концепції показано, що система прогнозування містить цілісний комплекс методичних засобів отримання психодіагностичної інформації відносно когнітивних, регулятивних та комунікативних якостей курсантів, їх життєвого досвіду, статусно-рольових показників спілкування. Формальні прийоми узагальнення, інтерпретація та складення прогнозів, а також обґрунтовані критерії міри успіху – є квінтесенцією розробленої концепції. На репрезентативній вибірці застосовано науково-обґрунтовані методи психолого-математичного аналізу психодіагностичної інформації, обґрунтовано адекватні прийоми формування і верифікації прогнозів.

В дослідженнях на значному контингенті випробуваних визначено, що успішність підготовки спеціалістів визначається не лише відповідністю особистості професійним вимогам, але й ступенем взаємної активності суб'єктів навчальної діяльності. За певних умов взаємодії прогнозування успішності підготовки майбутніх спеціалістів засновані на індивідуальних розбіжностях професійно та соціально значущих властивостей індивідів, котрі мають прояв у ставленні до обраної професії, у рівні розвитку пізнавальних процесів, у особистісних особливостях та статусно-рольових показниках спілкування. Співвідношення між ними є непостійним і впливає на достовірність прогнозу.

Ложкін Г.В. та його учні були ініціаторами проведення Першої Всеукраїнської конференції з психології конфліктів. Ця конференція, виявила нагальну необхідність наукових розробок в сфері психологічних знань про конфлікти і конфліктогени, котрі розглядаються на внутрішньоособистісному, міжособистісному та міжгруповому рівнях. Матеріали конференції слугували методологічним підґрунтям для введення курсів конфліктології в навчальний процес вищих учбових закладів України.

Наукові інтереси Г.В.Ложкіна та його учнів також пов'язані із психологією фізичного виховання і спорту. Ця галузь психологічної науки вивчає закономірності проявів, розвитку і формування психіки людини у

специфічних умовах спорту. Визначені можливості використання суб'єктно-діяльнісного та системного підходів до вивчення механізмів регуляції поведінки, розвитку особистості як спортсмена, так і тренера, а також питанням професійної деформації і «вигорання» у спорті. Обґрунтовано оригінальну концепцію психологічного потенціалу кваліфікованого спортсмена і механізми його регуляції. Детально проаналізовано соціально-психологічні аспекти спортивної команди як суб'єкта сумісної діяльності. Результати теоретико-емпіричного пошуку разом із учнями були оприлюднені на численних наукових та наукових міжнародних зібраннях (Австрії, Англії, Білорусії, Венесуели, Греції, Іспанії, Індії, Ірані, Канаді, Китаї, Польщі, Німеччини, Марокко, Швеції, Росії та ін.).